

Uppförandekod för SKB:s leverantörer

SKBs vision är att vi är ett nationellt och internationellt föredöme i arbetet med att ta hand om radioaktivt avfall. Samhället ska ha ett starkt förtroende för vårt arbetssätt, vår metod, vår forskning och teknikutveckling.

Att delta i FN:s Global Compact och tillämpa dess grundläggande principer inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och bekämpning av korruption är ett sätt för oss att visa vårt företags sociala ansvar (Corporate Social Responsibility - CSR). Detta ansvar går genom hela värdekedjan i vår verksamhet och inkluderar även våra leverantörer. Vi ber därför alla våra leverantörer att ställa sig bakom de tio principerna i FN:s världsomspännande initiativ Global Compact såsom de förklaras i denna uppförandekod för leverantörer.

I uppförandekoden för leverantörer specificeras de minimistandarder som förväntas av alla SKB-leverantörer. SKB räknar också med att leverantörerna inom sfären för sitt inflytande tillämpar dessa minimistandarder på sina underentreprenörer och underleverantörer. Vidare förväntas leverantörerna alltid anstränga sig för att använda både de bästa internationella metoderna och de bästa metoderna inom branschen. Leverantörerna förväntas givetvis följa alla lagar och andra föreskrifter i de länder där de bedriver verksamhet.

SKB förväntar sig att uppförandekoden för leverantörer efterlevs, men förstår att det snarare är en dynamisk än en statisk process att anamma principerna i FN:s Global Compact och uppmuntrar leverantörerna att ständigt sträva efter förbättring.

För att kunna visa på och informera om arbete och förbättringar gentemot dessa principer förväntas leverantören ha nödvändiga interna hjälpmedel (t ex mätmetoder, verktyg och indikatorer).

SKB, eller en av SKB utsedd tredje part, kan utföra granskningar eller revisioner på plats för att bedöma hur långt leverantören kommit med att uppfylla principerna.

Uppförandekoden för leverantörer ingår som en del i SKB:s uppförandekod och kan också spridas som ett separat dokument. Alla SKB:s medarbetare som har kontakter med leverantörer ska se till att dessa känner till och förstår uppförandekoden för leverantörer.

Mänskliga rättigheter

Principerna om mänskliga rättigheter i FN:s Global Compact har sitt ursprung i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna (UDHR) från 1948.

Princip 1: Företag ska stödja och respektera internationella mänskliga rättigheter inom sfären för företagens inflytande.

SKB och företagets leverantörer har ett ansvar för att upprätthålla de mänskliga rättigheterna både på arbetsplatsen och mer allmänt inom sfären för sitt inflytande. Leverantörer med verksamhet utanför sitt ursprungsland kan ha möjlighet att främja och höja standarderna i länder där stödet för och efterlevnaden av människorättsfrågor är otillfredsställande.

Princip 2: Företag ska försäkra att de inte är inblandade i kränkningar av mänskliga rättigheter.

SKB förväntar sig att företagets leverantörer försäkrar att de inte på något sätt är inblandade i kränkningar av mänskliga rättigheter. Med inblandning förstås så kallad direct complicity (direkt inblandning), vilket sker när ett företag medvetet hjälper en stat i kränkningar av mänskliga rättigheter, beneficial complicity (ungefär befrämjande inblandning), vilket innebär att ett företag direkt gynnas av kränkningar av mänskliga rättigheter som begås av någon annan, och silent complicity (tyst inblandning), som är när ett företag underlåter att ställa frågan om systematiska eller fortgående kränkningar av mänskliga rättigheter i sin samverkan med berörda myndigheter. SKB förväntar sig också att företagets leverantörer garanterar en säker och hälsosam arbetsplats eller annan plats där produktion eller arbete sker enligt ILO:s riktlinjer för arbetsmiljö (ILO-OSH-200).

Arbetsrätt

Principerna om arbetsrätt i FN:s Global Compact kommer från ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet från 1998.

Princip 3: Företag ska upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar.

SKB förväntar sig att företagets leverantörer erkänner och respekterar de anställdas föreningsrätt, och rätt att organisera sig och förhandla kollektivt, enligt lagstiftningen i de länder där de är anställda och enligt ILO:s konventioner angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten, (C 87, 1948) och angående tillämpningen av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten, (C.98-1949).

Princip 4: Företag ska eliminera alla former av tvångsarbete.

SKB förväntar sig att företagets leverantörer förbjuder all användning av tvångsarbete, slavarbete eller kontraktsarbete eller ofrivilligt fängelsearbete. Allt arbete ska vara frivilligt, och arbetstagarna ska ha rätt att sluta arbetet med rimligt varsel. Leverantörerna ska minst uppfylla alla lagar och förordningar rörande löner och arbetstider, inklusive dem som gäller minimilöner, övertidslöner, ackordssatser och andra inslag av ersättning, och tillhandahålla rättsligt påbudna förmåner enligt ILO:s konventioner angående tvångs- eller obligatoriskt arbete, (C.29-1930) och angående avskaffande av tvångsarbete, (C.105-1957).

Princip 5: Företag ska avskaffa barnarbete.

SKB förväntar sig att företagets leverantörer bekämpar alla former av barnarbete enligt FN:s barnkonvention, ILO:s konvention om minimiålder för tillträde till arbete, (C.138-1973) eller ILO:s konvention om förbud mot och omedelbara åtgärder för att avskaffa de värsta formerna av barnarbete, (C. 182-1999).

SKB förväntar sig dessutom att företagets leverantörer skyddar alla unga arbetstagare mot att utföra arbete som kan vara skadligt eller hindra barnets utbildning. SKB förväntar sig också att företagets leverantörer följer reguljära arbetsplatsprogram för lärlingsutbildning.

Princip 6: Företag ska avskaffa diskriminering vad gäller rekrytering och arbetsuppgifter.

Leverantören får inte utöva någon form av diskriminering i sin rekryterings- och anställningspraxis på grund av ras, hudfärg, religion, kön, sexuell läggning, ålder, fysisk förmåga, hälsotillstånd, politisk uppfattning, nationalitet, socialt eller etniskt ursprung, medlemskap i fackförening eller civilstånd. Alla ska behandlas med respekt och ha en arbetsplats som är fri från trakasserier. SKB motarbetar också diskriminering när det gäller tillgång till utbildning, befordran och belöningar enligt ILO:s konventioner om diskriminering (konventionen angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning, C.111-1958) och om lika lön (konventionen angående lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde, C. 100-1951).

Miljö

Principerna beträffande miljö i FN:s Global Compact grundar sig på Riodeklarationen och Agenda 21. Eftersom miljön ligger högt upp på SKB:s agenda har vi valt att ytterligare belysa vad SKB förväntar sig av sina leverantörer inom detta område.

Princip 7: Företag ska stödja förebyggande åtgärder för att motverka miljöproblem.

SKB förväntar sig att företagets leverantörer bedriver sin verksamhet på ett ansvarsfullt sätt när det rör sig om miljörisker och miljöpåverkan genom att tillämpa förebyggande åtgärder som säkerställer att miljöskador som kan undvikas och särskilt oåterkalleliga miljöskador inte sker. De viktigaste miljöutmaningarna som leverantörerna förväntas ta itu med är förlusten av biologisk mångfald och långsiktiga skador på ekosystemen; nedsmutsning av atmosfären och klimatförändringarnas konsekvenser; skador på akvatiska ekosystem; markförorening; effekterna av användning och bortskaffande av kemikalier; avfallshantering och utarmning av icke-förnybara resurser.

Princip 8: Företag ska ta initiativ för att stärka ett större miljömedvetande.

SKB förväntar sig att företagets leverantörers miljöarbete är strukturerat och systematiskt, att de sätter upp krav och mål samt gör uppföljningar och att de följer lagar, föreskrifter och tillstånd.

Princip 9: Företag ska uppmuntra utvecklandet av miljövänlig teknik.

SKB förväntar sig att företagets leverantörer väljer modern, effektiv och miljömässig teknik och att investeringar i forskning och utveckling stöder en hållbar utveckling i samhället. SKB förväntar sig också att företagets leverantörer vinnlägger sig om att öka användningen av teknik som minskar utsläppen av växthusgaser och andra utsläpp från deras produkter och tjänster.

Mutor och korruption

Principen om mutor och korruption i FN:s Global Compact bygger på Förenta Nationernas konvention mot korruption. Förklaringarna enligt denna princip överensstämmer också med Vattenfalls koncerninstruktion "Allmänna juridiska och affärsetiska principer".

Princip 10: Företag ska arbeta mot alla former av korruption, inklusive utpressning och mutor.

Leverantörerna ska upprätthålla en hög etisk standard, framför allt enligt denna uppförandekod för leverantörer, och god affärssed. Gällande lagar, andra rättsliga bestämmelser och avtal ska följas. Att enbart följa lagens bokstav är dock inte tillräckligt för att hålla en etiskt hög standard. Leverantörerna förväntas undvika intressekonflikter som kan äventyra deras trovärdighet inom SKB eller andra externa parter förtroende för SKB. Ett exempel på en sådan intressekonflikt kan vara att leverantören är medlem av en sammanslutning vars kärnvärden strider mot SKB. Leverantörerna får inte lämna eller ta emot förmåner som är otillbörliga, eller som kan anses som en oacceptabel belöning för att erhålla, bibehålla eller styra affärer, eller för att försäkra sig om andra otillbörliga förmåner i deras affärsförhållanden med SKB. Sådana förbjudna förmåner (mutor m m) kan exempelvis utgöras av kontanter, varor, nöjesresor eller tjänster av andra slag.

Kontakt upphandling@skb.se

Referenser Global Compact www.unglobalcompact.org

1948 års allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna (UDHR)
www.un.org/en/documents/udhr/index.shtml

Internationella arbetarorganisationen www.ilo.org

Riodeklarationen, Agenda 21 www.unep.org

Förenta Nationernas konvention mot korruption
www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/index.html

SKB (inköp, policy) www.skb.se